

Kávésok Lapja

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja
Megjelenik kéthetenként

16. szám

XIX. évfolyam

Szerkesztőség:
Budapest VIII, József-krt 38. 1/5. Tel: 130—375.

Felelős szerkesztő:
GOSZTONYI JENŐ

Kiadóhivatal:
Budapest, VIII. Rökk Szilárd u. 31. Tel: 131—400

Emlékeztető

NE FELEDKEZZÉK MEG, HOGY . . .

Augusztus 20-ig befizetendő a vigalmi adóközösségben levő kávéházak vigalmi adója.

Augusztus 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti- és pótdadó.

Szeptember 1-én és 2-án d. e. 10—12 óra között tartatnak meg az 1943—1944. évre szóló utólagos tanonciskolai beiratások.

Szeptember 3-án kezdődik a tanonciskola 1943—1944. tanéve.

Megjelent a
Kávésipari Tájékoztató
II. kiadása.

A kávéipari mestervizsga anyaga, **Kapható az Ipartestület** irodájában.

Minden vendéglátó iparosnak nélkülözhetetlen a
VENDÉGLÁTÓIPARI KORLÁTOZÁSOK
(a vendéglők, kávéházak, kávémérések (espressók),
penziók, kifőzések korszmák üzem- és árkorlátozásai)
Ára: 3.50 P.

A Vendéglátóipari Korlátozások I. pótléka
(az 1942. március 6. óta megjelent újabb rendeletek.)
Ára: 3.— pengő.

A Vendéglátóipari Korlátozások II. pótléka
(tartalmazza az egységes vendéglátóipari árakat
szabályozó 14.000—1943. K. M. sz. rendeletet.)
az időközben kiadott módosításokkal és magyarázatokkal
együtt.
Ára: 4.— pengő.

A Vendéglátóipari Korlátozások és pótlékaik **kaphatók a testület irodájában.**
Mindhárom füzet együttesen 10.— P.

Szeptember 5-ig megfizetendő a III. negyedévi üzletbér második részlete.

Szeptember 6-ig megfizetendő a vigalmi adóközösségben nem lévő, nem átalányozott kávéházak vigalmi adója.

Szeptember 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai megfizetni szeptember havi forgalmi adóátalányukat.

A pesti pincér

Valaha régen, boldog béke idején, világhírű export-cikkeink között szerepelt a magyar, különösképpen a „pesti“ pincér. — A pesti pincér híre valóban világra szólott és nem kis része volt abban, hogy a hazánkban megfordult idegenek Magyarország dicséretét zengték világszerte; viszont a külföldön megfordult pincérek a legelőkelőbb etáblissement-ek, szállodák, éttermek szívesen alkalmazott munkásai voltak, akik közül nem egy karriert csinált külföldön, de belföldön is.

Elmultak a béke évei, újra háborus napokat, hónapokat és éveket élünk, megnehezedett, sőt majdnem semmivé lett a külfölddel való forgalom és a magyar pincér itthon maradt.

Egyik részük hadbavonult és hazafias kötelezettségét teljesíti, más részük itthon maradt és a háborus viszonyok okozta munkáslétszám csökkentés folytán bőséges és jövedelmező munkaalkalmat talált. — Aki dolgozni akar — mindig kap és talál munkát.

Ami a vendéglátóipari felszolgáló személyzet szociális és gazdasági viszonyait illeti, az utolsó tíz év törvényhozási és kormányrendeletei ezen is olyan változásokat eredményeztek, amelyek a felszolgáló személyzetet a legjobban kereső munkakategóriák közé állította.

Mindazok a követelések, amelyeket a munkáság érdekképviselői éveken át hangoztattak, a legrövidebb időn belül egymásután megvalósultak.

Putnoki likőr, rum, pálinka, kitűnő minőség

A borraivalóból százalékos kiszolgálási díj lett. — Nem fordulhat elő, hogy a vendég kevés borraivalót, vagy semmit sem ad, a kiszolgálási díj törvényesen megszabott illetménnyé vált, ami teljes mértékben biztosította az érdekeltek megélhetését. — A „megalázó“ borraivaló eltűnt ugyan, de a „külön kereset“, vagy „jutalom“ a százalék mellett épügy járja, mint a „borraivaló.“

Megvalósult a munkaidő szabályozása. — Megállapították a heti munkaidő, szabadnap, túlmunkadíj, fizetéses szabadság.

Megvalósult a minimális fizetés rendszere, amely a mindenkori béremeléssel párhuzamosan emelkedik. — Ez ugyan ma nem sok, de arra való tekintettel, hogy a százalékos kiszolgálási díj a mindenkori fogyasztás értékével szoros összefüggésben van, nem is fontos.

A szociális gondoskodás is mindjobban fejlődik. A felszolgáló személyzet az OTI legmagasabb osztályába van sorolva, öregségi, rokkantsági járulék van számára biztosítva. — A családvédelmi pénztárak alá tartoznak és így gyermeknevelési pótlékban részesülnek.

Még a ruhakérdés is rendeztetett az érdekeltségek kívánsága szerint.

Családi sör

0,7 literes és

1 literes palackokban.

Nemzeti Polgári Sertözde

gyártóüzem.

Salgó gőzmosógyár és fehérneműkölcsönző

A legmodernebb berendezés.
VI, Vörösmarty ucca 54.
Olcsó árak

Mosás lágyított vízben
Pontos kiszolgálás
Telefon: 116-286

A legnagyobb objektivitás mellett azt látjuk, hogy megvalósítatlan kívánság már egyáltalán nincsen és ami még esetleg kevés, mint p. o. az aggkori járulék, idővel ez is kifejlődik.

Mint mondtuk, a felszolgáló személyzet kereseti viszonyai szoros összefüggésben vannak az üzemek forgalmával. Minthogy a folyó évben a márciusban kiadott 14.000-1943. K. M. számú rendelettel a vendéglátó üzemek árai 15 százalékkal, majd július 7. óta 25 százalékkal, összesen 40 százalékkal emeltettek, a személyzet keresete is ennyivel nőtt, holott a legutóbb kiadott munkabérszabályozási rendelet az egész vonalon csak 30 százalékos munkabéremelést írt elő.

Tehát akkor, amikor a személyzet szociális és anyagi helyzete minden irányban megszilárdult, hogyan lehet az, hogy az egész ország területéről panaszok özönét kapjuk és halljuk, hogy a magyar pincér jó hire, modora, előzékenysége teljesen elenyészett és tisztelet-hecsület a kevés kivételnek, az alkalmazottak között olyan modor és hangnem kapott lábra, amelyet nemcsak mint munkaadóknak el kell ítélnünk és kárhoznunk, hanem iparunk egész existenciájára veszélyesnek tartunk.

Meglazult a belső fegyelem, a munkahely elhagyása, vagy felmondás nélküli eltávozás, szinte mindennapos dolog.

Míg iparunknak legelső alapvető elve: első a vendég, mindent a vendégnek, személyzetünknek e kritika alá eső része azt mondja: mit nékem vendég, mit nékem gazda, a fontos, hogy én jól keressek.

A mostani nehéz beszerzési viszonyok mellett tény az, hogy a közönség fokozottabb mértékben keresi fel a nyilvános étkezési üzemeket. Gondjai vannak, talán idegesebb, türelmetlenebb is.

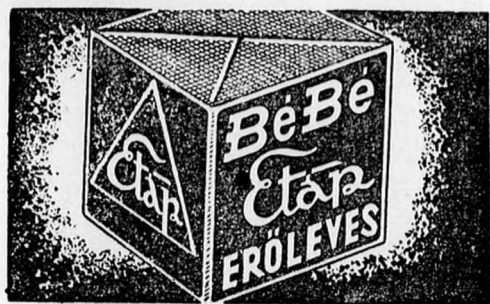
Ez azonban nem ok arra, hogy a felszolgáló pincér még idegesebb, türelmetlenebb legyen és minden jó modort elfelejtve, kegyeket gyakoroljon a vendéggel, durván, nyersen ráförmedjen, amiről nem egy panaszt hallottunk.

Ne felejtsek el az érdekeltek, hogy a rendkívüli idők is véget érnek egyszer, a távollevők hazatérnek és az élet rendes medrébe tér. Azt hiszik, hogy a közönség és a munkaadó mindent elfelejt és lehet ezt a hangot folytatni időtlen-időkéig?

Egyelőre csak kérő és figyelmeztető szóval fordulunk azokhoz, akiket illet, — ne rontsák le teljesen a magyar pincér értékét és jó hírét.

Azt hisszük, hogy elsősorban a munkásérdekel-

„Kérek még egy pohár
MECSEKIT!“

Gyártja: Papp András Erőlépésüzem
 Budapest, III., Hévízi-ut 4/6.
 Telefon: 362 782, 163-011.

ségek feladata lenne az, hogy most, amikor a gazdasági és politikai propaganda tárgyai javarészt megvalósultak és azok további képviselőre szükség nincsen, igyekezzenek a hozzájuk tartozókat figyelmeztetni, tanítani és nevelni.

Lövészkötelezettségüket teljesítő alkalmazottakra vonatkozó rendelkezések értelmezése

A honvédségről szóló 1939.II. tc. 72. szakasza értelmében a munka- vagy szolgálatadónak a lövészkötelezettség teljesítésére kellő szabad időt kell a kötelezett részére engednie és a lövészkötelezettség teljesítése miatt a lövészkötelezettet hátránnyal sújtani, munkából vagy szolgálatból elbocsátani nem szabad. E rendelkezés értelmezésével kapcsolatosan felmerült kételyek eloszlátása végett az iparügyi miniszter a honvédelmi, valamint a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve, az érdekeltekkel az alábbiakat közölte:

A lövészkötelezett munkavállaló munkaidejét a munka- vagy szolgálatadónak — a fennálló jogszabályok korlátai között — úgy kell beosztani, hogy a lövészkötelezett munkavállaló a lövészkötelezettség teljesítése miatt a munka- vagy szolgálatadó gazdaságában vállalatában, üzletében, üzemében stb. megállapított munkaidőből ne mulasszon.

Megállapított munkaidő alatt azt a munkaidőt kell érteni, amely a munka- vagy szolgálatadó gazdaságában, vállalatában, üzletében, üzemében stb. az irányadó munkafeltételek (szolgálati szerződés) szerint van megállapítva a lövészkötelezett munkavállaló

Billiárdasztal, kertibutor

kártyaasztal szék, asztal, alpakka üvegáru stb.

Fried, Király u. 44.

Köszönettel!

Köszönettel!

Vendéglősök, kávéháztulajdonosok, Terraszok kivilágítására vezek a m. kir. Honvédelmi Miniszter 104.737/Eln. 35-911. sz. rend, eng. szabadalmazott

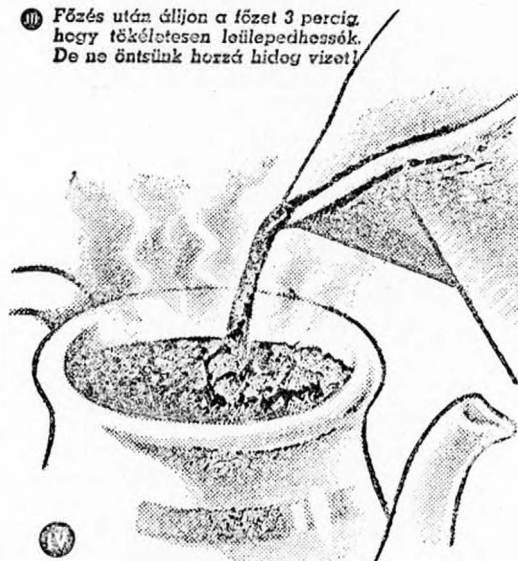
„B O M B A” LÉGOLTALMI IRÁNYFÉNYBURÁT

Ára: drb-ként 3.50 P. Kapható: **Gerő Sándor**, műszaki nagyk.-nél, Bpest, VI., Ó. u. 21.

Tel.: 315-172.

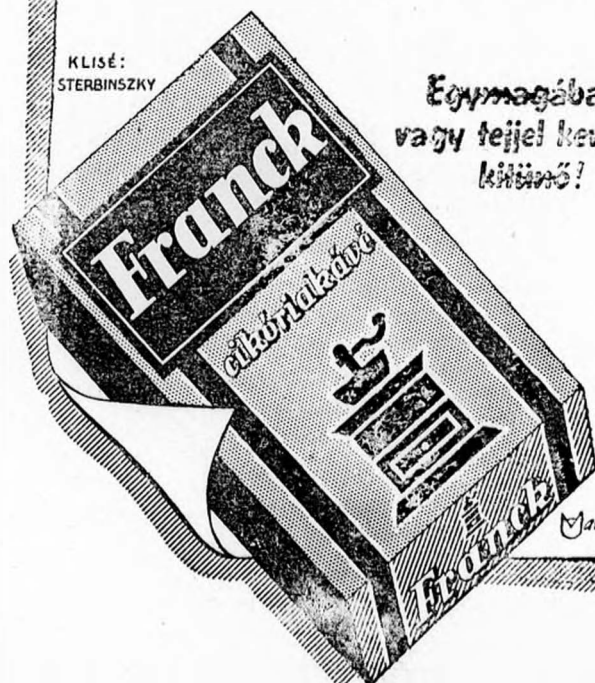
Főzzük így:

- ❶ Egy liter hideg vízbe tegyünk 3 evőkanál Franck cikóriakávét
- ❷ Forraljuk körülbelül 5 percig, míg a habja teljesen el nem fő.
- ❸ Főzés után álljon a főzet 3 percig, hogy tökéletesen leülepedhessék. De ne öntsünk hozzá hideg vizet!

A főzetet szűrjük le kávéskannába.

KLISÉ: STERBINSZKY

Egymagában vagy tejjel keverve kiváló!

Storbilony

GERBEAUD

GERBEAUD

GERBEAUD

Dietsl palackborok

Gschwindt-féle

Aqua vitae és egyéb likörkülönlegességek, főzelék és gyümölcskonzervek

lóra és a vele együtt hasonló munkakört betöltő többi alkalmazottra nézve. A jogszabály szerint megengedett leghosszabb munkaidőt tehát csak abban az esetben szabad az előző bekezdésben foglalt alkalmazásában megállapított munkaidő alatt érteni, ha az említett munkafeltételek szerint a lövészkötelezett munkavállalóra és a vele hasonló munkakört betöltő többi alkalmazottra ez van valóságos munkaidőnként megállapítva.

Ha a munka- vagy szolgálatadó — akár az egyébként fennálló jogszabályok korlátaira tekintettel, akár saját elhatározásából — a lövészkötelezett munkavállaló munkaidejét úgy osztja be, hogy az alkalmazott a megállapított munkaidőből a lövészkötelezettség teljesítése miatt mulaszt, a munkaadó az alkalmazottnak a mulasztás tartalmára is köteles bért fizetni, tehát az alkalmazott heti, havi vagy napi béréből ezen a címen semmit sem vonhat le, órabér vagy teljesítménybér esetén átlagos órakeresetét a mulasztott időre is köteles megfizetni.

A munkaadó vagy szolgálatadó, aki az 1939:II. tc. 72. szakaszában foglalt rendelkezések ellenére, illetőleg meghatározásokkal össze nem egyeztetetten lövészkötelezett munkavállalójának munkaidejét a többi, hasonló munkakört betöltő alkalmazott munkaidejénél rövidebb időben állapítja meg, és ennek következtében az ilyen alkalmazottja részére kevesebb bért fizet, vagy aki a lövészkötelezett munkavállaló munkaidejét úgy osztja be, hogy abból a lövészkötelezettség teljesítése folytán mulaszt, de az

Sváb - Rusznibogár Irtás jótállással

Vállaljuk üzemi helyiségeknek Sváb rusznibogár, egér és patkány elleni karbantartását.

Wonich féregirtó vállalat
Budapest, IV., Királyi Pál-u. 13b.
Tel: 189 585.

Hungária borpince

hordós és palack fajborai kiválóak
iroda: BUDAPEST, V., ZRINYI-u. 7.
Telefon: 181 214

Rossz a gyomra?

a BARBARA rendbehozza!

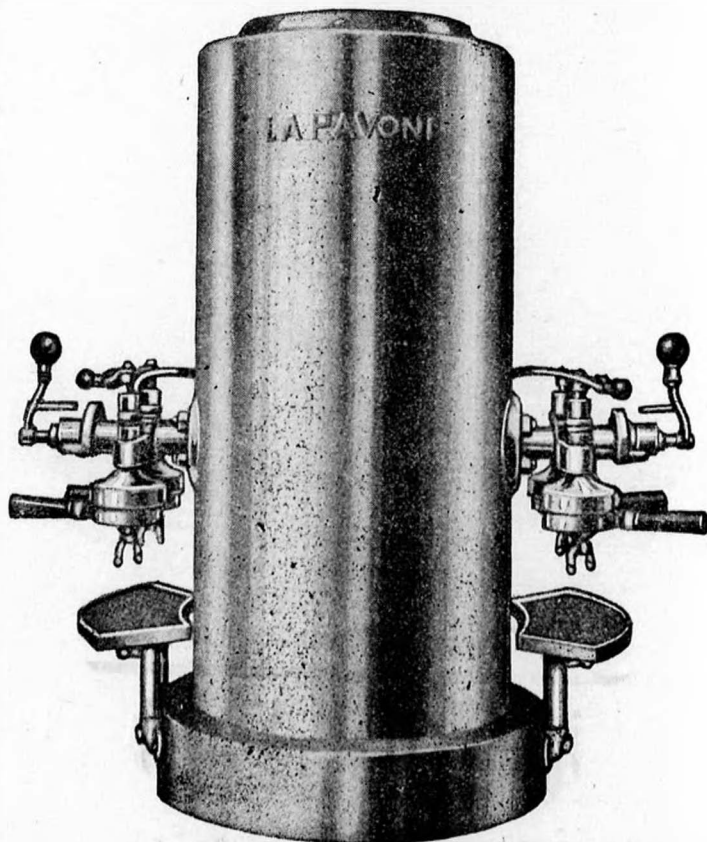
Dr. Noseda gyártmány

így elmulasztott időre járó munkabért nem fizeti meg teljes egészében, büntetőjogilag felelősségre vonható.

A lövészkötelezettség teljesítésének részletes szabályozásáról szóló 9160—1939. M. E. számú rendelet 15. szakasza értelmében a magánalkalmazotti viszonyban álló lövészkötelezettnak nem köztestületi munka- vagy szolgálatadója, ha lövészkötelezett alkalmazottnak a lövészkötelezettség teljesítésére kelendő szabadidőt nem enged, vagy a lövészkötelezett al-

OLASZ ESPRESSO

kávéfőzők és darálók

Simon Károly cégnél
Budapest, VI., Csengery-u. 62. Tel: 127-913 és 223-087

Jömegjelenésű, 43 éves, rk. vallású

mestervizsgázott

(jelenleg is vezető állásban) úgy a kávéházi, mint a vendég-lői szakmában nagy gyakorlattal rendelkező, reprezentatív kalkulációs, irodai munkakörben, beszerzésekben jártas szakember elhelyezkedne csak a fővárosban. Szíves megkereséseket levélben a kiadóhivatal útján kérek „Szakember” jellegre.

kalmazottját a lövészkötelezettség teljesítése miatt hátránnyal sújtja, vagy alkalmazásából elbocsátja, — amennyiben cselekménye súlyosabb büntetés alá nem esik —, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással büntetendő. A kihágás miatt — az 1939:II. tc. 212. §. (1) és (2) bekezdésének alkalmazásával — kiszabható pénzbüntetés nyolcezer pengőig terjedhet. A kihágás elbírálása a közigazgatási hatóságnak, a rendőrség működési területén pedig a m. kir. rendőrségnek, mint rendőri büntető bíróságnak (harmad-fokon a belügyminisztériumban szervezett kihágási tanács) hatáskörébe tartozik.

A fentebb közölteket a székelyhatárőr zászlóalj kötelékében lövészkötelezettséget teljesítő munkavállalók tekintetében is alkalmazni kell. (19.575—1943. Ip. M.)

Ipari ügyek

Körlevelek:

Utolsó közlésünk óta ipartestületünk a következő körlevelet adta ki:

29. sz. körlevél: Játékdíjak megállapítása.

Új közellátási rendeletek

A cukrászsütemények árának újabb megállapítását a 36.300—1943. K. M. számú m. kir. közellátásügyi miniszteri rendelet szabályozza.

Konyharuhák,

törülközők, lepedő, stb. **nem műrostos,**
rendkívül olcsón

Weisz, Paulay Éde u. 58. udvarban jobbra

DRABEK FERENC

okl. gépészmérnök gépgyára

Budapest, VIII, Bókay János ucca 14. szám.

Szállít:

Hűtőgépształy telefon: 138—881.

Linde hűtőgéppel felszerelt elektromos, automatikus szekrényeket, vitrineket, fagylaltgyártó és konzerváló berendezéseket, önműködő spachtlizókat, hűtőkamrákat stb.

Gechter és Kühne habverő, cukrász- és csokoládéipari gépeket Sebastian Wenz elektromos automatikus cukrász- és péksütőkemencéket.

Behr dagasztógépeket.

Torro automatikus edénmosogatógépeket stb. stb.

Kérjen díjmentes árajánlatot!

Minden időben

Planta!

Diósd

fenyves üdülő parcellázása

Főváros közvetlen közelében, gyönyörű fenyves- és gyümölcsös telkek négyszögölenként 20.—55 pengős propaganda áron. Magaslati ózondus levegő. Közlekedés: Több vonat és autóbusz. Kitünő strand és minden más sport- és szórakozási lehetőség. Kiszállítás díjtalan.

Parcellázási iroda: Budapest, Baross-tér 17. I. 9

Telefon: 424—373.

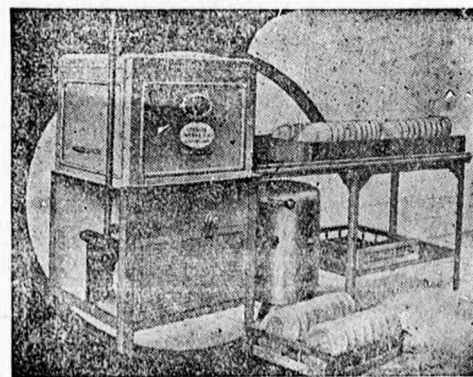
A 36.400—1943. sz. m. kir. közellátásügyi miniszteri rendelet a fagylalt árának újabb megállapítását határozza meg.

Az iparjogositvány hatályának megszűnése az ipar szüneteltetése folytán

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter május 25-én konkrét ügyben 22.417—1943. II. K. K. M. szám alatt a következő elvi jelentőségű döntést hozta:

„Az 1922:XII. tc. 72. §-át alkalmazó állandó joggyakorlat szerint közömbös az, hogy az ipar szüneteltetése az iparos hibájából, vagy az iparüzőn kívül álló okokból következett-e be. Közömbös tehát, ebből a szempontból az is, hogy az eddigi iparüzésre szolgáló helyiség (üzlet, vagy üzlethelyiség) az 1939: II. tc. 105. és 124. §-ai alapján honvédelmi célokra vétetett igénybe és az ipar gyakorlását ez a körülmény gátolja.

Amennyiben tehát a 3.300—1943. K. K. M. sz. rendeletben szabályozott esetek kivételével — bárki az iparát egy éven át, illetőleg ezen határidőnek az iparhatóság által 6 hónappal való esetleges meghosszabbítása esetén másfél éven át bármilyen oknál fogva nem gyakorolja, az iparüzés szüneteltetéséhez az 1922:XII. tc. 72. §-ában megállapított jogkövetkezmény beáll.”

Önműködő edénmosogató

H I R E K

Értesítés az iskolai beiratások tárgyában.

Szakirányú tanonciskolánkban a pótbeiratások szeptember 1-én és 2-án d. e. 10—12 között lesznek az iskola helyiségében.

A folytatólagos iratkozók iskolai értesítőjüket, az új tanulók iskolai végzettségüket igazoló bizonyítványukat és tanoncszerződésüket hozzák magukkal.

Beiratáskor 50 fillér könyvtár és 1 pengő értesítődíj fizetendő.

Nyomatékosan felhívjuk t. tanonctartó kartársainkat, hogy eddig még be nem iratkozott tanoncainkat a fenti időpontban okvetlen küldjék el beiratkozni, mert az ezt elmulasztók ellen az iskola igazgatósága kötelességszerűleg kénytelen eljárást indítani.

Munkakönyvek bejelentése.

Ismételten felhívjuk Kartársainkat, hogy alkalmazottaik munkakönyvébe a munkabér rovatba mindenkor írják be a fizetett bért — még pedig az alapbért és a megfelelő bérpótlékot —, mert ennek hiányában — vagy csak az „egyezmény“ szó beírása miatt — testületünk nem igazolhatja a be- és kijelentést.

Sok helyen még mindig szolgálati cselédkönyvvel tartják az alkalmazottat. Az ilyen munkavállalónak munkavállalói igazolvány és a szolgálati cselédkönyv becserélése alapján kiadunk ipari munkakönyvet.

Alexanderwerk

DAGASZTÓ- ÉS HABVERŐGÉPEK
BURGONYAHÁMOZÓGÉPEK
BEÉPITETT MOTORRAL.
KONYHAI- ÉS CUKRÁSZIPARI GÉPEK

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELETE

ERDŐSS PÁL ÉS TÁRSAI

BUDAPEST IX. MESTER-UTCA 57.

TELEFON 342-946

Kartársak!!

A Putnoki likörgyár „Gyomorbarát“ elnevezéssel hazai gyógynövényekből párlás útján előállított kellemes zamatu keserülőkör különlegességet hozott forgalomba. Ajánljuk kartársainknak, tegyenek próbarendelést, hogy meggyőződjenek az áru kitünő minőségéről. A gyár telefonszáma: 189—733. és 185—365.

FONTOS FIGYELMEZTETÉS!

Saját érdekében kérjük a vendéglős (kávés) kartársakat, hogy valódi GESSLER ALTVATER helyett más gyártmányú Altvatert, sem az öreg Altvater fejjel ellátott Gessler üvegből, sem más üvegből ne adjanak és erre személyzetüket is utasítsák.

Kartársaink figyelmébe

ajánljuk Weiss János újverbászi likőr- és rumgyáros bor- és szesznagykereskedőnek a Nemzetközi Vásáron kiállított és elsőrendűnek elismert Mocca-crém, Kuplicás borát, likőreit, Brandyját, Borait, pálinkáit és rumfajtáit. Tel.: Újverbász: 58. és 78. sz.

Új telefon: 426—117.

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József rakpart 6.

Telefon: 183-439. — Üveg és porcellán

NAGY IGNÁC pincefelszerelési cikkek raktára

BUDAPEST, VII., KÁROLY KÖRUT 9.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.: borszivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkek stb.

Telefon: 423-329, 423-363.

Előfizetési díj:

Ipartestületi tagok részére tagsági díj fejében, előfizetőknek egész évre 30.— pengő.

Felelős kiadó:
MEGGYES ISTVAN

Nyomta: Hoffmann és Társa könyvnyomdája
Budapest, VII., Kazinczy-utca 5.

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjeggyel eredeti